

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

Titulus IV. Electio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

ut tanti mali causa non tangat sobolem, sed parentem: quia à Deo sibi datum pignus, ad diaboli gratiam, dæmonum retulit ad honorem. Si adultulo malum accidisset, filij culpa deputaretur. At cum ab infantia dæmonis sit domicilium, patris crimen est, qui male puerum educavit. Sylveira hic q. 20.

Sic Deus dilexit Mundum &c. Jo. 3. 16. Ecce Deus dedit tibi Filium suum; & tu merito debes ei dare filium tuum; ipsum semper ad bonum inducendo. Sed heu! Deus dedit tibi filios; & tu dedisti diabolo filios tuos, quando eos in vitijs educasti. Pl. 105. 37. *immolaverunt filios suos, & filias suas, dæmonijs.* S. Bonav. f. 2. f. 2. Pent.

Ex Patribus, & aliis.

Nemo omnino est sic prudentiæ inops, qui non summâ infamiâ dignum judicet, se ab avibus, & bestiis, quæ longissime à ratione absunt, virtute superari. Nam si læna cordi est fœtus; si lupus pro catulis decertat, & sanguinis ovium dispendiò cibum illis omni periculò postpositò, ministrat, cum ipse vorax sit. Quid, quæso, Judici tuo Christo dices ô homo, familiam habens, & filios; ab ipsomet Domino, & Judice, sibi ut pædago alendos, sanguine suo redemptos; qui præceptum de educandis filijs negligis, naturamque pervertendo, etiam divinum man-

datum conculcare non times? Sanct. Basilii orat. 18.

Nulla alia ex ratione perverti ut fiant liberi contingit; nisi quòd eorum patres circa vitæ præsentis commoda æquò amplius, & incumbunt; & ferè dixerim, insaniant. S. Chrylost. l. 3. adv. vitup. vitæ Monast.

Majorem asinorum, ac equorum, quam filiorum, curam habemus. Sanct. Chrylostom. hom. 60. in Matth. 18. vide locum, & multas invenies.

Qui non corrupit puerum ova furantem, magnum postea latronem patitur, equorum stabula perfringentem. Sanct. Petrus Dam. l. 1. ep. 22.

Chariores multi videntur habere porcos suos, quam filios. S. Thomas l. 5. de erudit. princip.

Tartari nonnulli suos infantes lactant lacte caninò, ut evadant feri, pugnaces, rixosi, instar canum. Prov. 1. 10. *Si se lactaverint peccatores.* Cornelius hic.

Notum est exemplum adolescentis: qui maternâ indulgentiâ, ut fit, corruptus; cum ob scelera duceretur ad supplicium, exclamavit: non Prætor, sed mater mea, ducit me ad fuream. Corn. in Prov. 23.

Vide plura tit: Filij, Exempla, Juventus, Matres, Parentes.

TITULUS IV. ELECTIO.

§. I.

Libera homini ad bonum, & malum.

Apposuit tibi aquam, & ignem: ad quod volueris, porrige manum tuam. Eccl. 15. 17. Per aquam, & ignem, quæ sunt elementa opposita, proverbialiter accipe quælibet contraria. Hinc per aquam, quæ refrigerat, accipe refrigerium gloriæ; per ignem, pœnam, & flammam gehennæ q. d. elige utrumlibet quodvis. S. Basilii in illud Pl. 61. 10. *veruntamen vani filij hominum mendaces in stateris*, ita ait: quid est, quod dicit: quoniam cuilibet nostrum intus statera quædam est à Creatore omnium apparatus, per quam rerum naturam probe possis cognoscere. Posui, inquit, ante faciem tuam vitam, & mortem; bonum, & malum; duas inter se contrarias naturas. Has tu apud tuum tribunal, & judicium, examina; ac diligenter expende, quid utilius tibi sit? an momentanea, parùmque duraturam, eligere voluntatem, per quam mortem apprehendas æternam? an in virtutis exercitatione afflictionem malle, quâ perpetuas consequaris delicias? Cornelius hic.

Surge, & accipe puerum &c. Matth. 2. 20. Joseph, Nutritius Christi, rediturus in patriam, duas sibi vias habuit propositas: liberum ei erat, aut in Judæam, aut in Galilæam ire: An-

gelus enim id unum jusserat: *vade in terram Israel.* Joseph prudenter deliberans, cum audisset, quòd Archelaus regnaret pro Herode patre suo, timuit illò ire. Ad cœlum nobis, & ad orcum, via patet; eligamus maturè, utrà placeat. Sexcenties ingeritur nobis, apud inferos regnare diabolum, apud Superos Christum. Elige, quod placet. Drexelius de inferno c. 13.

Quid vis? utrum amare temporalia, & transire cum tempore? an Mundum non amare, & in æternum vivere cum Deo? S. August. t. 2. in ep. S. Joan.

Die mihi, ô cor humanum! quid magis eligis? semper gaudere cum hoc Saculo? vel esse semper cum Deo? Quod plus diligis, hoc plus eligis. Hugo à S. Vict. tr. de laudib. charitat.

§. II.

Motiva bona electionis.

Reprobatio mali, & electio boni, sic animæ rationali infixæ sunt divinitus; ut de hoc nemo rectè causetur, quia nulli ad harum rerum prosecutione deest scientia, sive potentia: quia, & quod agendum est, scimus; & quod scimus, facere possumus. Sanctus Cyprianus de Baptismo Christi.

Sanè prudens, & dispositissima, electio; quâ transitorijs æterna, vitijs virtutes, exilio patriam præ-

prætulisti. Hildebertus 31. ad viduam Sæculo renuntiantem.

Est rationalis animæ iustum iudicium, ut eligat Deo magis servire, ac Sæculo; ut statuat mandatis Christi obsequi, non diaboli consilij depravari: ut spiritualibus inhære decernat studiis, non carnalibus vitis implicari: & ut æternam beatitudinem futurorum brevissimi Mundi voluptatibus iudicet præponendam, Sancti. Gaudentius tr. 11.

Cogita, te medium, inter cælum, & terram, constitutum esse; & tam illud, quàm hunc, ad te admittendum; patere; pro elevatione, quam facies. Considera deinde electionem alterutrus, quam quis in hoc Mundo fecerit, æternùm in altero duraturam. D. N. J. Christus è summo cælorum, eà, quæ est, benignitate, te aspicit, & quàm blandissimè invitat, dicens: intra dilecta anima mea in requiem æternam; conijce te intra bonitatis meæ brachia, quæ immortales illas delicias, ex amoris sui abundantia, tibi præparavit. Vide etiam Sanctos te studiosè adhortantes; & tot sanctorum animarum miliones, te blandè, amicèque invitantes; adèd nihil videre desiderantes, quàm ut cor tuum in suo aliquando conjunctum sit; quò junctis animis Deum in omne ævum dilaudetis. Sancti. Franc. Salesius Philoth. p. 1. c. 17.

Omnis homo, cum sit dotatus prærogativâ rationis, debet uti ipsâ, ad discernendum inter bonum, & malum; inter bona præsentia, & futura; inter mala præsentia, & futura; inter bona corporis, & animæ; inter Creaturam: ut, quod melius est, eligat. B. Humbertus p. 1. f. 1. ad omnes homines.

§. III.

Electiois bona praxes, & regula.

Memento Creatoris tui in diebus juventutis tuæ. Ecclæ. 12. 1. Hebr. tempore electionum suam. Sensus, quasi dicat, juxta S. Hier. Hugon. Dionys. Cajetan. Adolescens, qui in flore, & vigore, es ætatis; blanditur tibi

voluptas, sollicitat venus, instigant socij, impellit dæmon: quare nè iis succumbas, & teipsum perdas; memento Creatoris tui: quòd scilicet sit Deus tuus Creator, tu ejus creatura; quæ totum suum esse, quantum quantum est, debet Creatori; ab eoque tota pendet, tam in esse, quàm in conservari, sicut radius à Sole. Si igitur homo creatura Dei es, memento te totum, quantus es, Dei esse, non tuum; non parentum, non alterius creaturæ. Redde ergo Deo, quod suum est, redde teipsum. Ità, ut Creatoris nomen habet emphasim; qui titulus exposcit à creatura; ut Deo Creatori suo, velut absoluto suo Domino, præstet omnem submissiorem, reverentiam, & amorem. Corn hic.

Primus Adam pelliceis vestitur tunicis, panis secundus involvitur. Non est tale iudicium Mundi. Aut iste fallitur, aut Mundus errat: sed divinam falli impossibile est Sapientiam. Quid enim? Christus utique, qui non fallitur, elegit, quod carni molestius est. Id ergo melius, & utilius; idque potius eligendum. Et quisquis aliud docet, aut suadeat; ab eo, tanquam à seductore, cavendum. Quid stabulum eligit? planè ut reprobet gloriam Mundi, damnet Sæculi vanitatem. S. Bernardus l. 3. in Nat. D.

Quidam prius iudicant, & postea probant: ego, de potione, utrum dulcis sit, an amara? ante gustum non iudicabo. Sanctus Bernardus ep. 192.

Talem quisque viam eligat, qualem eligere voluisset, si in mortis articulo constitutus esset. S. Laurent. de discipl. Monast. cap. 20.

Operatio virtutis electivæ attenditur in consilio, iudicio, & desiderio. Consilium autem est in inquirendo, quid sit melius? hoc? an illud? sed melius non dicitur, nisi per accessum ad optimum; accessus autem est secundum majorem assimilationem. Omni igitur consilianti necessaria est impressa notitia summi boni. S. Bonaventura Itiner. ment. ad DEUM cap. 3.

TITULUS V.

ELEEMOSYNA.

§. I.

Symbola.

Elevatio manuum mearum, sacrificium vespertinum. Pl. 140. 2. Elevatio manuum significat opera pia, quæ in eleemosynis exercetur. Sacrificium verò vespertinum illam oblationem significat, quam in fine vitæ Domino solet offerre religiosa devotio, cum penitentiam gerimus. Vespera enim nostra est, quando ista lucem morte veniente deserimus. Cassiodorus hic.

Cum universis lignis Libani. Cant. 4. 14. Ligna Libani sunt quidam amici nostri, potentia Sæculi grandes, atque facultatibus dilatati: ita ut ex eleemosynis eorum sustententur parvuli no-

stri; quemadmodum in ramis lignorum Libani nidificant passerres. Pl. 103. 17. *illic passerres nidificabunt.* Sic qui spiritualibus abundant mints, carnalia spiritualibus communicant, ut jure spiritualium illorum participes fiant, S. Rupertus in Cant.

Sine lumbi vestri præcingite. Luc. 12. 35. Aliqui hoc de ministrantibus Christo, & pauperibus, per eleemosynam (de hac enim sermo proximè præcesserat) exponunt. q. d. præcingite lumbos, ut sitis expediti, & agiles, ad ministrandum Christo, & pauperibus. Cornelius hic.

Vasorum ex navi projectio, est eleemosynarum largitio, & temporalium abjectio. S. Vincencius Ferr. D. 3. Epiph.

Medius